

แนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องภาคเหนือตอนล่าง

The MICE Guidelines for Moving Regional Economy: Case Study Pilot Lower Northern

พีรธร บุญยรัตพันธุ์*

Piratorn Punyaratabandhu

บุญส่ง กวยเงิน**

Boonsong Kuayngen

จิรวัดน์ พิระสันต์***

Jirawat Phirasant

นิทรา กิจธีระวุฒิวงษ์****

Nithra Kitreerawutiwong

เจษฎา วิชาพร*****

Jetsada Wichaporn

รชตวัน ลิ้มกาญจนภา*****

Rachatawan Limkanchanapa

Received : April 17, 2024

Revised : June 28, 2024

Accepted : July 16, 2024

*อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Lecturer in Department of Political Science & Public Administration, Faculty of Social Sciences
Naresuan University

**อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Lecturer in Department of Educational research and evaluation, Faculty of Education Pibulsongkram
Rajabhat University(Corresponding Author) e-mail: boonsongkl12@gmail.com

***อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Lecturer in Department of Art and Design, Faculty of Architecture art and design Naresuan University

****อาจารย์ประจำภาควิชาอนามัยชุมชน คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Lecturer in Department of community health, Faculty of Public Health Naresuan University

*****อาจารย์ประจำภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

Lecturer in Department of Agricultural Industry, Faculty of Agriculture, Natural Resources and
Environment Naresuan University

*****อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการอีเวนต์ โรงแรม และการท่องเที่ยว วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Lecturer in Department of Event, Hotel and Tourism Management, Faculty of International College
Naresuan University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการวิเคราะห์โมเดลโคชีสเต็มในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 2) ศึกษาประเด็นหลักทางเศรษฐกิจที่ใช้โมเดลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง 3) จัดทำยุทธศาสตร์การใช้งานโมเดลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง และ 4) จัดทำรูปแบบและแนวทางการใช้งานโมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง วิธีดำเนินการวิจัย ลักษณะการวิจัยแบบผสานวิธี กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 270 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง พื้นที่เป้าหมาย คือ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ตาก นครสวรรค์สุโขทัย อุตรดิตถ์และอุทัยธานี เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ฉบับ และประเด็นสนทนากลุ่ม จำนวน 1 ฉบับ และการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุปอุปนัย ผลการวิจัย พบว่า 1) องค์ประกอบของธุรกิจหลัก ส่วนสนับสนุนธุรกิจ นิเวศของธุรกิจ และโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค 2) ประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ คือ ศักยภาพด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพในแต่ละจังหวัดมีศักยภาพและความพร้อมในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของภูมิภาค และศักยภาพด้านนวัตกรรมอาหาร สามารถยกระดับมาตรฐานภาคเกษตร การผลิตสินค้า บริการ บนฐานเศรษฐกิจสร้างมูลค่าสูง 3) ยุทธศาสตร์การใช้งานโมเดลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค กำหนดเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจด้วยธุรกิจโมเดล โดยภาคเหนือตอนล่างเป็นฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านนวัตกรรมอาหาร และการดูแลสุขภาพ โดยอาศัยงานโมเดลเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และ 4) รูปแบบแนวทางการใช้งานโมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค และแนวทางปฏิบัติการใช้งานโมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคในพื้นที่ให้เห็นเป็นรูปธรรม

คำสำคัญ : แนวทางการใช้งานโมเดล / การขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค / ยุทธศาสตร์การใช้งานโมเดล

ABSTRACT

This research The objectives were to 1) study the analysis of the MICE ecosystem in driving the regional economy: a pilot case in the lower northern region. 2) Study the main economic issues using MICE to drive the regional economy: pilot case of the lower northern region. 3) Create a strategy for using MICE to drive the regional economy: pilot case of the lower northern region and 4) Create a model and guidelines for using MICE to drive the regional economy: a pilot case in the lower northern region. research methods Characteristics of Mixed methods research The target group was 270 key informants using a purposive selection method. The target area is 9 provinces in the lower northern region. The research tools consisted of 3 questionnaires, 1 interview form, and 1 focus group discussion item. and data analysis is analyzing content and creating inductive conclusions. The results of the research found that 1) components of the main business, Business support, business ecosystem and infrastructure that is an important mechanism driving the regional economy. 2) The main

economic issue is that the potential of health promotion services in each province has the potential and readiness to create economic value in the region. and potential in food innovation Able to raise standards in the agricultural sector Production of goods and services based on a high-value creative economy. 3) Strategy for using MICE to drive the regional economy Set goals to strengthen the economy through MICE business. The lower northern region is a high-value economic base for food innovation. and health care by using MICE events to strengthen competitiveness and 4) Model and guidelines for using MICE to drive the regional economy and concrete guidelines for using MICE to drive the regional economy in the area.

Keywords : Guidelines for using MICE / Driving the Regional Economy / Strategy for using MICE

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) เป็นแขนงหนึ่งของอุตสาหกรรมบริการมูลค่าสูง ซึ่งประกอบไปด้วย อุตสาหกรรมการประชุมองค์กร (Meetings) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive travels) การประชุม วิชาชีพ (Conventions) และงานจัดนิทรรศการและแสดงสินค้า (Exhibitions) ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีการเจริญเติบโตสูงที่สุดในประเทศไทย และเป็นอุตสาหกรรมที่มีส่วนสำคัญต่อการสร้างมูลค่าโดยรวมของ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ เพราะรายได้จากอุตสาหกรรมไมซ์จัดอยู่ในรายได้ของภาคบริการในบัญชี เดินสะพัดของประเทศที่มีมูลค่าสูง ทำให้คุณภาพการบริการเกิดผลและส่งผลให้ดุลการชำระเงินของประเทศ ปรับตัวดีขึ้น อีกทั้งยังก่อให้เกิดการจ้างงาน และสร้างรายได้ให้แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน และเป็นธุรกิจที่ เชื่อมโยงกับกิจการที่เกี่ยวข้อง ขยายผลต่อธุรกิจอื่นๆ ในลักษณะห่วงโซ่อุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) จึงมีความสำคัญทั้งด้านการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจภาคบริการให้เข้มแข็ง และเป็นเครื่องมือสำคัญในการ ช่วยเหลือฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศในภาวะเศรษฐกิจอยู่ในช่วงที่มีการแข่งขันในปัจจุบัน

อดีตที่ผ่านมาอุตสาหกรรมไมซ์ (MICE) ถูกจัดเป็นภาคธุรกิจหนึ่งในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจาก กลุ่มลูกค้ามีการใช้บริการที่พักและบริการอื่นที่สัมพันธ์กัน แต่โดยความเป็นจริงแล้วอุตสาหกรรมไมซ์ เป็น อุตสาหกรรมของตัวเอง หรือเป็น Business Sector ที่สามารถปรับเปลี่ยนเข้ากับภาคธุรกิจอื่นได้ คนส่วนใหญ่ จะเห็นว่าไมซ์ มีบทบาทเป็นผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว แต่ในความเป็นจริง ไมซ์ยังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจ การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาธุรกิจและการพัฒนาทางอาชีพ การแลกเปลี่ยนในเชิงวิชาการและการ วิจัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการแพทย์ ตลอดจนพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระจายรายได้สู่ชุมชน (Cameron, 2009) ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมทางด้านไมซ์ ยังก่อให้เกิด การสร้างงานและการกระจายรายได้สู่ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง มีรายได้เข้าสู่รัฐหรือเมืองในรูปแบบของภาษีเงินได้จาก รายรับของธุรกิจ พัฒนาศักยภาพของบุคลากร สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชน การ ประชาสัมพันธ์ประเทศ มีการขยายตัวและลงทุนธุรกิจอื่นๆ มีโอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ด้านวิชาการมากขึ้น

สร้างอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่ถาวร เป็นต้น แม้ว่าอุตสาหกรรมไมซ์จะมีความเกี่ยวข้องการท่องเที่ยวทางธุรกิจ และ/หรือการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน อุตสาหกรรมไมซ์ ยังมีความเกี่ยวข้องหรือมีการใช้ระบบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่นเดียวกัน แต่ประโยชน์ที่ได้รับมีความแตกต่าง และทำให้จุดหมายปลายทางนั้นมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น (Roger, 2003)

ทั้งนี้ แผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2560-2565 มีเป้าหมายหลักสำคัญในการยกระดับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจและสังคมที่มีมูลค่าสูงเพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคเหนือสูงขึ้น ซึ่งในปี 2562 ที่ผ่านมา ภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือมีการขยายตัว หากพิจารณาถึงศักยภาพของภาคเหนือตอนล่างตามแผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2560-2565 นั้น พบว่ามีศักยภาพความโดดเด่นในพื้นที่ (Competency) ได้แก่ ภาคการเกษตรและภาคบริการที่มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพ อาทิ เช่น การบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) นวัตกรรมอาหารทางการเกษตร (Food Innovation) และธุรกิจไมซ์ (MICE) เป็นต้น สำหรับภาคการเกษตรและภาคบริการที่สร้างมูลค่าหรือรายได้ให้กับภูมิภาคจากแนวโน้มภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่และการจ้างงาน ในปี 2561 ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า 332,481 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.2 ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์ จากพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำเกษตรแปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูง สำหรับการผลิตพืชผัก และไม้ผลส่วนภาคบริการมีสัดส่วนถึงร้อยละ 54.1 ส่วนใหญ่เป็นการค้าส่งค้าปลีก การศึกษา และบริการภาครัฐ สำหรับโรงแรมและภัตตาคารมีแนวโน้มขยายตัวสูงสอดคล้องกับการเติบโตของการท่องเที่ยว (Office of the National Economic and Social Development Council, 2020)

นอกจากนี้ศักยภาพและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนภาคเหนือที่สำคัญมีแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเอื้อต่อการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (Business Tourism) ที่สามารถสร้างมูลค่าสูงให้กับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเส้นทางแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือใต้ (North-south Economic Corridor - NSEC) และแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-west Economic Corridor - EWEC) ซึ่งเป็นระเบียงเศรษฐกิจภาคเหนือเชื่อมโยงทุกมิติจีน-อินเดีย-กลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง อีกด้วย นับว่าเป็นข้อได้เปรียบและโอกาสในการยกระดับการพัฒนาความโดดเด่นพื้นที่ให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น หากพิจารณาศักยภาพด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) นับว่ามีความสำคัญและความจำเป็นของประชาชนในการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนภาคเหนือตอนล่างเป็นอย่างยิ่งและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในวงกว้าง ซึ่งมีปัจจัยที่สนับสนุนหรือความพร้อมในการสนับสนุน คือ มีสถานให้บริการทางการแพทย์หลากหลายครอบคลุม มีบุคลากรทางการแพทย์ที่เชี่ยวชาญและเครื่องมือทางการแพทย์ทันสมัยครบครัน นอกจากนี้มีความพร้อมในการให้บริการและขีดความสามารถในการให้บริการอย่างทั่วถึง ซึ่งศักยภาพและความพร้อมดังกล่าวนี้จะเป็นสิ่งที่จะสนับสนุนและส่งเสริมการบริการส่งเสริมสุขภาพให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยกระดับเชิงพื้นที่ในลักษณะของห่วงโซ่คุณค่าตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ (Value Chain) อีกด้วย ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ngammak (2020) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมไมซ์ ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมไมซ์เป็นบุคลากรรุ่นใหม่ที่ได้ชื่อ

ว่าเป็นคนไทย 4.0 ในการผลักดันประเทศไทยไปสู่การเป็นศูนย์กลางการ ประสานงานแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งการพัฒนาบุคลากรที่ขาดแคลนในการเรียนของอุตสาหกรรมการจัดประชุมและนิทรรศการ เป็นอีกหนึ่งในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อก้าวผ่านจากประเทศในระดับปานกลางไปสู่ประเทศในระดับสูงอย่างยั่งยืน และงานวิจัยของ Tharn & Phakdeewut (2018) ศึกษาเรื่อง ศักยภาพอุตสาหกรรม MICE ในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพอุตสาหกรรม MICE ในจังหวัดร้อยเอ็ดมีจุดแข็งคือ ที่ตั้งของ จังหวัดอยู่กึ่งกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การคมนาคมสะดวก มีเส้นทางเชื่อมโยงกลุ่มประเทศ CLMV และเป็นศูนย์กลางพัฒนา โลจิสติกส์ มีจุดอ่อนคือ ศักยภาพทางการท่องเที่ยวต่ำเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น โอกาสทางการพัฒนาศักยภาพ อุตสาหกรรม MICE ภาครัฐควรมีนโยบาย ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าของ ภูมิภาคและมีอุปสรรคคือภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและการแข่งขันในการเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของจังหวัด ข้างเคียง แนวทางการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรม MICE ของจังหวัดร้อยเอ็ดคือการจัดทำแผนพัฒนา อุตสาหกรรม MICE อย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตาม หากต้องการให้พื้นที่ภาคตอนล่างมีศักยภาพเต็มที่ในการขับเคลื่อนธุรกิจไมซ์ (MICE) ต้อง มีการเชื่อมต่อและยึดโยงกับภาคเหนือตอนบนซึ่งมีศักยภาพและเป็นพื้นที่เชื่อมโยงในระดับภูมิภาคให้เกิดความ ต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเกื้อหนุนที่จะขับเคลื่อนธุรกิจไมซ์ (MICE) รูปแบบของความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วม ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษาซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง จึงจะเกิด ผลกระทบในวงกว้างทางเศรษฐกิจในระดับภาคเหนือที่สร้างมูลค่าสูง และสถานการณ์ปัจจุบันภาวะวิกฤตการณ์ แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อรูปแบบแนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจไมซ์ (MICE) อีก ด้วย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์และออกแบบการจัดการความเสี่ยงขึ้นเพื่อให้การขับเคลื่อนธุรกิจ ไมซ์ (MICE) สามารถดำเนินการต่อไป

ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการสร้างมูลค่าสูงทาง เศรษฐกิจของพื้นที่ในการดำเนินขับเคลื่อนธุรกิจไมซ์ (MICE) จึงสนใจศึกษาแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค : กรณีนำร่องภาคเหนือตอนล่างเพื่อเป็นการยกระดับศักยภาพในเชิงพื้นที่และสร้าง มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมที่ชัดเจนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณี นำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง
2. เพื่อศึกษาประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ (Core Content) ที่ใช้ไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง
3. เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง
4. เพื่อจัดทำรูปแบบและแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ ภาคเหนือตอนล่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ตามระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาการวิเคราะห์ไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ระยะที่ 2 ศึกษาประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ (Core Content) ที่ใช้ไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ระยะที่ 3 จัดทำยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง และ ระยะที่ 4 จัดทำรูปแบบและแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างโดยมีรายละเอียดการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) โดยอาศัยการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ไม่อาศัยหลักความน่าจะเป็นทางสถิติ (Non-probability Sampling) ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 270 คน ได้แก่ 1.1) ผู้แทนกลุ่มดำเนินธุรกิจไมซ์ (MICE) จำนวน 50 คน 1.2) ผู้แทนภาครัฐที่กำหนดนโยบาย/การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ จำนวน 9 คน 1.3) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติภาคเหนือ จำนวน 1 คน 1.4) ผู้แทนภาคเอกชน จำนวน 50 คน 1.5) ผู้แทนภาคสถาบันการศึกษา จำนวน 18 คน 1.6) ผู้แทนกลุ่มที่ใช้ประโยชน์หรือรับบริการธุรกิจไมซ์ (MICE) จำนวน 27 คน 1.7) ผู้แทนในกลุ่มห่วงโซ่คุณค่าการบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) และนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) จำนวน 50 คน 1.8) ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (สสปน.) จำนวน 1 คน 1.9) ผู้แทนสมาคมส่งเสริมการประชุมนานาชาติ (ไทย) (TICA) จำนวน 1 คน และ 1.10) ผู้แทนสมาคมการแสดงสินค้า (ไทย) (TEA) จำนวน 3 คน

2. พื้นที่เป้าหมายในการวิจัย 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัด กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ตาก นครสวรรค์สุโขทัย อุตรดิตถ์และอุทัยธานี

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย 1.1) แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบของไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) 1.2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) และ 1.3) แบบสอบถามเกี่ยวกับนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) 2) แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2.1) ประเด็นศักยภาพความสามารถและความพร้อมของห่วงโซ่ไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค 2.2) ประเด็นหลักทางเศรษฐกิจของพื้นที่ (Core Content) ที่ใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคทั้งอุปสงค์และอุปทาน และ 3) ประเด็นสนทนากลุ่ม จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3.1) ประเด็นห่วงโซ่คุณค่าการบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) และนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) ทั้งอุปสงค์และอุปทานและ 3.2) ประเด็นแผนยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 240 คน ด้วยการสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน และด้วยการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 20 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลระยะที่ 1 วิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาและเปรียบเทียบ และสร้างข้อสรุปอุปนัย เพื่อวิเคราะห์ไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค จากอุปสงค์ (Demand) ตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคตที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศในพื้นที่ และอุปทาน (Supply) ศักยภาพในการรองรับของบริการไมซ์ (MICE) ทั้งในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา (Content) ที่มีศักยภาพในพื้นที่ของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) การบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) และนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) จากการวิเคราะห์สถานะแวดล้อม (SWOT) จากนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนภูมิภาค และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ของพื้นที่ จากเอกสารและภาคสนามมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงเปรียบเทียบ เพื่อนำไปสร้างข้อสรุปและนำเสนอเนื้อหาเชิงบรรยาย ระยะที่ 2 นำผลการศึกษามาจากระยะที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุปอุปนัย เพื่อยืนยันผลการวิเคราะห์ประเด็นและเนื้อหาหลัก (Core Content) ในพื้นที่การจัดห่วงโซ่คุณค่าการบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) และนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) จากเอกสารและภาคสนามมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงเปรียบเทียบ เพื่อนำไปสร้างข้อสรุปและนำเสนอเนื้อหาเชิงบรรยายเพื่อนำไปสร้างข้อสรุปและนำเสนอเนื้อหาเชิงบรรยายเปรียบเทียบ ระยะที่ 3 นำผลการศึกษาจากระยะที่ 2 จัดทำยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ตลอดจนแนวทางในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมทั้งการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จากเอกสารและภาคสนาม วิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงเปรียบเทียบ เพื่อนำไปสร้างข้อสรุปและนำเสนอเนื้อหาเชิงบรรยายเปรียบเทียบ และระยะที่ 4 นำผลการศึกษาระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 มาสังเคราะห์รวมกันเพื่อที่จะสรุปเป็นรูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค เพื่อนำไปสร้างข้อสรุปและนำเสนอเนื้อหาเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ นำเสนอสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผลการวิจัย มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า ไมซ์อีโคซิสเต็ม เป็นระบบที่มีความเกี่ยวข้องส่งเสริมเกื้อหนุนกัน โดยมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ (1) ธุรกิจหลัก ประกอบไปด้วยผู้จัดหาหลัก ผู้ดำเนินกิจกรรม และช่องทางส่งมอบ (2) ส่วนสนับสนุนธุรกิจ ประกอบด้วย ผู้จัดหารอง ผู้ส่งเสริมมาตรฐาน ลูกค้าทางตรง ลูกค้าทางอ้อม (3) นิเวศของธุรกิจ ประกอบด้วย ผู้กำกับดูแล และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ (4) โครงสร้างพื้นฐาน ประกอบไปด้วย ความสะดวกในการเข้าสู่เมืองและสถานที่จัดงาน การสนับสนุนเอื้อต่อการจัดกิจกรรม การเชื่อมโยงและเทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัดงาน และบรรยากาศและกิจกรรมอื่นๆ ทั้งนี้

การสร้างกลไกไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ที่สำคัญ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) องค์กรที่ประสานความร่วมมือ 2) ทิศทางการขับเคลื่อนและแนวทางการดำเนินการกิจ 3) บุคลากรที่เป็นกำลังในการดำเนินงาน 4) ชีตความสามารถในการดำเนินการกิจ และ5)ทรัพยากรที่จำเป็นในการขับเคลื่อน

2. ประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ (Core Content) ที่ใช้ไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ พบว่า การวิเคราะห์ศักยภาพประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพ สรุปประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพ

ประเด็น	รายละเอียด
1. การยืนยันความสำคัญและโอกาสการพัฒนาของประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพ	ศักยภาพของพื้นที่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง นำเสนอตามการทำงานด้านสุขภาพที่มีการแบ่งเขตสุขภาพ ภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ 1.1) ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ ประกอบด้วยข้อมูล (1) ด้านการปกครองและประชากร (2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม (3) ด้านการศึกษา และ 1.2) ข้อมูลทรัพยากรและการให้บริการด้านสาธารณสุข 1.3) ข้อมูลหน่วยบริการสาธารณสุข 1.4) ข้อมูลจำนวนบุคลากรสาธารณสุขและจำนวนเตียง จำแนกรายจังหวัด 1.5) ข้อมูลสถานะสุขภาพ และ 1.6) ข้อมูลอัตราเกิด อัตราตาย และอัตราเพิ่มประชากร รวมทั้ง 2.1) สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก และ 2.2) สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยใน
2. รูปแบบห่วงโซ่คุณค่าของประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพ	ประเด็นหลักการส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มส่งเสริมสุขภาพทางกาย สิ้นค้าและบริการ ได้แก่ การดูแลร่างกาย ผู้ให้บริการ คือ ผู้ให้บริการนวด/สปาและผู้ให้บริการสถานออกกำลังกาย/กีฬา และอุปกรณ์ช่วยการดำรงชีพ ผู้ให้บริการ คือ ผู้ผลิตอุปกรณ์และผู้จำหน่ายอุปกรณ์ เช่น ร้านยา สิ้นค้าและบริการ ได้แก่ การออกกำลังกายกลางแจ้ง เช่น ปั่นจักรยาน วิ่ง สนามฟุตบอล สนามเทนนิส เป็นต้น ผู้ให้บริการ คือ ผู้ให้บริการ เข้าสนามกีฬา ส่งเสริมสุขภาพจิตใจ สิ้นค้าและบริการ การทำสมาธิ ผักจิตใจ ผู้ให้บริการ วัด สำนักปฏิบัติธรรม สิ้นค้าและบริการ การฝึกโยคะ-การสร้างสมดุลของร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ ผู้ให้บริการ สถานที่สอนโยคะ ประเด็นหลักสมุนไพร กลุ่มรักษา และชะลอวัย สิ้นค้าและบริการยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์สมุนไพรชะลอวัย ผู้ให้บริการ ผู้ปลูก เช่น สมุนไพรรักษา สมุนไพรชะลอวัย ผู้ผลิต เช่น ยาสมุนไพรรักษา สมุนไพรชะลอวัย และผู้ให้บริการ เช่น การจ่ายยาสมุนไพรรักษา สมุนไพรชะลอวัย ประเด็นหลักการดูแลสุขภาพ กลุ่มสุขภาพกาย สิ้นค้าและบริการการตรวจร่างกายและให้คำปรึกษาในการดูแลสุขภาพ รายบุคคล ผู้ให้บริการ คลินิก โรงพยาบาล

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
	ผู้ให้บริการ เช่น สถานรับดูแลผู้สูงอายุ ลักษณะ แบบไปกลับ แบบรับนอนพัก ผู้ให้บริการ เช่น ผู้ดูแลผู้สูงอายุ โรงเรียนฝึกอบรบการบริบาล เช่น ผลิตส่งดูแลตามบ้าน ผลิตให้กับสถานบริการ
3. ศักยภาพของประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพ	ศักยภาพด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพในแต่ละจังหวัดสรุปได้ดังนี้ จังหวัดกำแพงเพชร มีศักยภาพและความต้องการด้านการนวดไทย การผลิตสมุนไพร วิสาหกิจของชุมชน จังหวัดตากมีศักยภาพและความต้องการด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่มีคุณภาพมาตรฐาน ของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ มีศักยภาพและความต้องการด้านการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่มีคุณภาพมาตรฐาน ระดับชุมชน และระดับประเทศ จังหวัดพิจิตร มีศักยภาพและความต้องการด้านผักปลอดสารพิษ ของกลุ่มประชาชนในชุมชน การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร ของชุมชน จังหวัดพิษณุโลกมีศักยภาพและความต้องการด้านการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่มีคุณภาพมาตรฐานพร้อมจำหน่ายในระดับประเทศและพัฒนาเพื่อการส่งออก การนวดในสถานบริการที่มีนักการแพทย์แผนไทยประยุกต์ การนวดผ่อนคลาย สปาในหน่วยบริการเอกชน จังหวัดสุโขทัย มีศักยภาพและความต้องการด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านสมุนไพร จังหวัดอุดรธานีมีศักยภาพและความต้องการด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพร ที่มีคุณภาพมาตรฐาน ของวิสาหกิจชุมชน พัฒนาเพื่อการส่งออก ด้านการวิจัยและจังหวัดอุทัยธานีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรของชุมชน

และการวิเคราะห์ศักยภาพประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านนวัตกรรมอาหาร สรุปประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านนวัตกรรมอาหาร

ประเด็น	รายละเอียด
1. การยืนยันความสำคัญและโอกาสการพัฒนาของประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านนวัตกรรมอาหาร	ศักยภาพทางด้านการสร้างนวัตกรรมอาหารส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ หรือผลิตผลทางการเกษตรซึ่งปัจจุบัน เกษตรกรไทยให้ความสำคัญและพัฒนาศักยภาพตนเองโดยเลือกใช้นวัตกรรมที่เหมาะสมกับรูปแบบธุรกิจที่มีหรือนำมาต่อยอดภูมิปัญญาเพื่อให้ธุรกิจตนสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ขอนำภาพนวัตกรรมเกษตรที่ทางสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ ฉายภาพไว้ครอบคลุมทั้งห่วงโซ่การผลิตอาหารที่มีการนำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจการเกษตรไทย โดยเฉพาะกลุ่ม

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
	Start-up ซึ่งเป็นกลุ่มความหวังของประเทศ เป็นกลุ่มผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่จะช่วยยกระดับการเกษตรไทย ด้วยการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเชิงลึกมาแก้ปัญหา ซึ่งแนวโน้มนวัตกรรมประกอบด้วย เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร เป็นการนำความหลากหลายทางชีวภาพมาประยุกต์ให้เกิดธุรกิจและแนวทางการแก้ไขปัญหาใหม่ๆ ไม่ว่าจะเป็นความต้องการอาหารปลอดภัย ประสิทธิภาพการผลิต และการลดต้นทุน เกษตรดิจิทัล เป็นเทรนด์ใหญ่ที่ทั่วโลกต้องการเพื่อช่วยสนับสนุนการทำเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการใช้เซนเซอร์(Sensor)เก็บข้อมูลระดับน้ำที่แปลงนาข้าว โดยเกษตรกรสามารถดูข้อมูลจากที่บ้านได้ผ่านมือถือ เมื่อมีข้อมูลมากเพียงพอก็สามารถทำนายสิ่งต่างๆ ได้อย่างแม่นยำขึ้น โดยการใช้ปัญญาประดิษฐ์หรือ AI นำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนการใช้บล็อกเชน (Blockchain) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นความปลอดภัยด้านผลผลิต และนำมาใช้ในการตรวจสอบความผิดปกติและข้อมูลย้อนหลังด้านต่างๆ การบริหารจัดการฟาร์มรูปแบบใหม่ จากเดิมที่คุ้นเคยทั้งการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการประมงแบบฟาร์มที่มีปัจจัยหลายประการยากที่จะควบคุม ทำให้การปลูกพืชแนวตั้งหรือโรงงานปลูกพืชที่มีขนาดใหญ่ เกิดความคุ้มค่ากับการลงทุน เป็นแนวโน้มที่เริ่มเห็นในทั่วโลก การใช้เครื่องจักรกลเกษตร หุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ ส่วนใหญ่จะเป็นการประยุกต์ใช้โดรน
2. รูปแบบห่วงโซ่คุณค่าของประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านนวัตกรรมอาหาร	การสร้างคุณค่าหรือเพิ่มมูลค่าให้กับห่วงโซ่ด้านอาหารเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในภูมิภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด เป็นที่ราบลุ่มสำคัญ เป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบสำคัญทางการเกษตรที่หล่อเลี้ยงคนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงแบบวัตถุดิบถึงตรงผู้บริโภค หรือ ทางอ้อมแบบส่งผ่านอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อเข้าสู่กระบวนการแปรรูป ตอบโจทย์ความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภค ห่วงโซ่คุณค่าด้านนวัตกรรมอาหารกำหนดขึ้น เป็นการใช้กิจกรรมการจัดงาน MICE เพื่อคาดหวังให้เกิดการขับเคลื่อน ส่งเสริม กระตุ้นเศรษฐกิจอุตสาหกรรมอาหาร ด้วยศักยภาพทางนวัตกรรมอาหารของแต่ละจังหวัดผู้ประกอบการ หรือ เกษตรกรพยายามเลือกใช้วัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ โดยผสมผสานวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาในการรังสรรค์อาหารและผลิตภัณฑ์ เช่น จังหวัดสุโขทัย ความเป็นเมืองวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
	ประวัติศาสตร์โลก สร้างความเป็นอัตลักษณ์อาหาร heritage food ได้อย่างดี สำหรับการจัดงานในรูปแบบการประชุม ถ่ายทอดเรื่องนวัตกรรม การแปรรูปสามารถทำได้ เช่น การปรับเปลี่ยนบรรจุภัณฑ์เป็นวัสดุจากธรรมชาติ แต่หากให้เกิดการขับเคลื่อนแบบยั่งยืนจึงต้องผนวกการประชุมร่วมกับภาครัฐ หน่วยงานสนับสนุน เพื่อให้ปริมาณการผลิตเหมาะสมกับมูลค่า นวัตกรรมที่ต้องลงทุน และทำอย่างต่อเนื่อง สร้างการมีส่วนร่วมกับเกษตรกรและผู้ประกอบการ
3. ศักยภาพของประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านนวัตกรรมอาหาร	การยกระดับมาตรฐานในภาคเกษตร การผลิตสินค้า บริการ บนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ได้แก่ (3.1) จังหวัดพิษณุโลกเน้นแหล่งศูนย์กลางการสนับสนุนการยกระดับมาตรฐานการผลิต และการแปรรูปด้วยเครื่องมือ องค์ความรู้ที่มีในมหาวิทยาลัยพร้อมนำนวัตกรรมไปใช้ (3.2) จังหวัดตากเน้นการพัฒนาผลิตภาพ ผลผลิตทางการเกษตร (3.3) จังหวัดสุโขทัยเน้นการแปรรูปเชิงสร้างสรรค์ผนวกกับวัฒนธรรมอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า OTOP (3.4) จังหวัดเพชรบูรณ์เน้นการเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ พันธุ์พืชผักสมุนไพรบวจร (3.5) จังหวัดอุดรธานีเน้นเกษตรปลอดภัย ได้มาตรฐานโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ OTOP (3.6) จังหวัดพิจิตร เน้นฐานการเกษตร ฐานชุมชนเกษตรเข้มแข็ง (3.7) จังหวัดกำแพงเพชร เป็นพื้นที่ทางการเกษตร จึงเน้นการเกษตรปลอดภัย และได้กำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของแผนพัฒนาด้านมูลค่าของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ SMEs OTOP วิสาหกิจชุมชนและการแปรรูปจากผลผลิตการเกษตร (3.8) จังหวัดนครสวรรค์เน้นการสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนทุกภาคส่วน และ (3.9) จังหวัดอุทัยธานีเน้นการยกระดับสินค้าให้มีคุณภาพปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร

3. ยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า ทิศทางยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคเหนือตอนล่าง มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3 แผนยุทธศาสตร์การใช้งานโมเดลในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

ประเด็น	รายละเอียด
วิสัยทัศน์ (Vision)	“เสริมสร้างเศรษฐกิจด้วยธุรกิจโมเดล” โดยภาคเหนือตอนล่างเป็นฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านนวัตกรรมอาหาร และการดูแลสุขภาพ โดยอาศัยงานโมเดลเป็นกลไกเชื่อมโยงและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
พันธกิจ (Mission)	(1) ยกระดับศักยภาพธุรกิจโมเดลให้ได้มาตรฐานและมีแรงดึงดูดในสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ (2) พัฒนาสินค้าและบริการด้านนวัตกรรมอาหารและการดูแลสุขภาพให้มีคุณภาพแข่งขันได้ (3) เสริมสร้างปัจจัยสนับสนุนให้เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ
วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์สำคัญ (Objective and Key Results: OKRs)	(1) งานโมเดลได้รับการยกระดับคุณภาพให้มีความสร้างสรรค์ ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง และเป็นที่ยอมรับพร้อมก้าวสู่ระดับชาติ และภูมิภาค CLMV (2) งานโมเดลเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ ส่งผลเชื่อมโยงต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจในพื้นที่ ก่อให้เกิดการสร้างงาน การสร้างรายได้ และการกระจายรายได้
มาตรการหลัก	มาตรการที่ 1 พัฒนาสินค้าและบริการให้มีความหลากหลาย และมีคุณภาพ (1) จุดมุ่งหมาย คือ ตอบสนองความต้องการตลาด สร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภค และสร้างการยอมรับในสินค้าและบริการ (2) แนวทาง คือ (2.1) ออกแบบ พัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยการปรับปรุง แปรรูป และแปลงสภาพสินค้าบริการที่มีอยู่ให้ทันสมัย และ (2.2) สร้างเสริมกระบวนการผลิตหรือการให้บริการให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีคุณภาพ มาตรการที่ 2 เสริมสร้างคุณค่าและอัตลักษณ์ให้แก่สินค้าและบริการ (1) จุดมุ่งหมาย คือ สินค้าและบริการมีความแตกต่าง และโดดเด่นสามารถดึงดูดผู้ซื้อหรือผู้รับบริการให้เกิดความสนใจและประทับใจ (2) แนวทาง คือ (2.1) สร้างความโดดเด่นให้สินค้าและบริการมีความเฉพาะตัวน่าสนใจ และ (2.2) เสริมคุณค่าสินค้าและบริการด้วยการเติมความหมาย ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม มาตรการที่ 3 ส่งเสริมพื้นที่ให้เป็นจุดหมายปลายทางในการจัดงานโมเดล (1) จุดมุ่งหมาย คือ พื้นที่ฉายเสน่ห์ที่น่าสนใจสร้างเป็นภาพลักษณ์ที่ตรงใจ น่าจดจำในฐานะเป็นแหล่งจัดงานโมเดลในภูมิภาค (2) แนวทาง คือ (2.1) สื่อสารและประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างภาพลักษณ์การเป็นแหล่งจัดงานโมเดลที่คุ้มค่า เชื่อมโยงกิจกรรมและประสบการณ์ที่หลากหลาย และ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
	(2.2) ส่งเสริมการตลาดโดยบูรณาการความร่วมมือผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องจัด package เจาะกลุ่มเป้าหมายต่างๆ มาตรการที่ 4 ยกระดับการจัดงานไมซ์ให้ได้มาตรฐานและขยายมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (1) จุดมุ่งหมาย คือ งานไมซ์และบริการที่เป็นองค์ประกอบมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ และส่งเสริมให้สินค้าและบริการที่มีศักยภาพมีมูลค่าสูงขึ้น (2) แนวทาง คือ (2.1) ส่งเสริมการให้บริการในการจัดงานไมซ์ให้มีคุณภาพ และยกระดับงานไมซ์จากระดับท้องถิ่นไปสู่ระดับภาค ระดับชาติ และระดับภูมิภาค CLMV (2.2) พัฒนางานไมซ์โดยเน้นการเชื่อมโยงธุรกิจต่อธุรกิจ และหนุนเสริมให้สินค้าและบริการที่มีศักยภาพมีมูลค่าเพิ่มและมีรายได้ยิ่งขึ้น มาตรการที่ 5 เชื่อมโยงศักยภาพการพัฒนาอื่นๆ กับงานไมซ์ให้มีรูปแบบที่แปลกใหม่และยั่งยืน (1) จุดมุ่งหมาย คือ งานไมซ์เป็นกลไกเชื่อมโยงศักยภาพการพัฒนาของพื้นที่ และสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายแก่ผู้เดินทาง (2) แนวทาง คือ (2.1) นำศักยภาพของสินค้าและบริการด้านอื่นๆ มาเชื่อมโยงกับการบริการส่งเสริมสุขภาพและนวัตกรรมการอาหารเพื่อพัฒนารูปแบบงานไมซ์ (2.2) สอดแทรกแนวคิดความยั่งยืน และแนวทางความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการจัดงานไมซ์
มาตรการหนุนเสริม	มาตรการที่ 6 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ระบบนิเวศและกลไกธุรกิจไมซ์ (1) จุดมุ่งหมาย คือ ผู้ประกอบการมีความพร้อมเป็นมืออาชีพ และมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยธุรกิจไมซ์ (2) แนวทาง (2.1) ยกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการไมซ์โดยเสริมสมรรถนะการจัดการ และสร้างเครือข่ายการประกอบธุรกิจ (2.2) พัฒนาบุคลากรด้านไมซ์ให้มีความรู้ความสามารถ ได้มาตรฐานเชิงวิชาชีพและมีปริมาณเพียงพอต่อการขยายตัวของธุรกิจไมซ์ มาตรการที่ 7 พัฒนาระบบสนับสนุนและโครงสร้างพื้นฐานเอื้ออำนวยต่อการจัดงานไมซ์ (1) จุดมุ่งหมาย คือ พื้นที่มีระบบสนับสนุนและ มีโครงสร้างพื้นฐานที่อำนวยความสะดวกปลอดภัย และเกื้อหนุนการเป็นแหล่งการจัดงานไมซ์ในภูมิภาค (2) แนวทาง คือ (2.1) ผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเชื่อมโยง ทั้งระบบสารสนเทศ ระบบคมนาคม การเดินทาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
	และสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ (2.2) ปรับปรุงระบบสนับสนุนในเชิงการจัดทำให้มีประสิทธิภาพรองรับการขยายตัวของการจัดงานไมซ์ มาตรการที่ 8 ส่งเสริมความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ในฐานะเจ้าบ้าน (1) จุดมุ่งหมาย คือ พื้นที่เป็นแหล่งการจัดงานไมซ์ในภูมิภาค ที่ให้การต้อนรับผู้มาเยือนและมีบรรยากาศประทับใจ (2) แนวทาง คือ สื่อสารทำความเข้าใจกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในพื้นที่ถึงความสำคัญในการร่วมสนับสนุนกิจกรรมไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และกระตุ้นจิตสำนึก สร้างเครือข่ายความร่วมมือ และส่งเสริมการแสดงออกในการเป็นเจ้าบ้านที่ดี

ทั้งนี้ ข้อเสนอการผลักดันการนำยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างไปสู่การดำเนินการ พบว่า (1) เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคเหนือตอนล่างกับยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนแม่บทระดับชาติและระดับภาค (2) การผลักดันให้ยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคเหนือตอนล่างเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติและการบริหารจัดการงบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ (3) ส่งเสริมการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคเหนือตอนล่างโดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ลงทุนพัฒนา และเป็นเจ้าภาพในการจัดงานไมซ์ และ (4) การจัดการความเสี่ยงในการจัดงานไมซ์ตามยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภาคเหนือตอนล่าง

4. รูปแบบและแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค : กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า 4.1) วัตถุประสงค์และกรอบรูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค คือ ผลลัพธ์ที่ต้องการจากการศึกษาแนวทางการใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค คือ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจของพื้นที่โดยการยกระดับธุรกิจให้เข้มแข็งและใช้งานไมซ์เป็นกลจักรในการนำพาผลักดัน (Growth Engine) ประเด็นการพัฒนาที่มีศักยภาพในพื้นที่ให้เกิดการขยายตัว สร้างรายได้ สร้างงาน นำไปสู่การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่และประเทศ โดย กำหนดกรอบรูปแบบแนวทางได้ดังนี้ (1) การประเมินศักยภาพไมซ์อีโคซิสเต็ม เป็นกรณีวิเคราะห์ความสามารถในการรองรับการจัดงานไมซ์ รวมทั้งฉายภาพจุดแข็ง โอกาส จุดอ่อน ข้อจำกัด และธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการจัดงานไมซ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของไมซ์อีโคซิสเต็ม และความพร้อมของปัจจัยสนับสนุน ซึ่งบ่งชี้ความเป็นไปได้ในการใช้ไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ (2) การค้นหาประเด็นเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ เป็นการพิจารณาเลือกประเด็นเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ที่มีความโดดเด่น เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพสินค้าและบริการที่สามารถนำไปพัฒนา ต่อยอดโดยใช้งานไมซ์เป็นเครื่องมือผลักดัน (3) การออกแบบกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา เป็นการรวบรวมความต้องการพัฒนาของผู้มี

ส่วนได้เสียในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์แผนที่นำทางในการใช้งานไม้ซ้บเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค และ ออกแบบรูปแบบงานไม้ซ้บที่สำคัญของพื้นที่ และ(4)การผลักดันสู่การปฏิบัติและติดตามผล เป็นการนำแผนงาน โครงการที่กำหนดขึ้นตามแผนที่นำทางไปซ้บเคลื่อนดำเนินการ โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาของภาครัฐในระดับ ต่างๆ และติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน และรูปแบบงานไม้ซ้บให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ยิ่งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การผลักดันการพัฒนาศักยภาพในส่วนต่างๆ เป็นไปตามแผนที่นำทาง ที่กำหนด และงานไม้ซ้บเป็นกลจักรขับเคลื่อนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เศรษฐกิจในภูมิภาค 4.2) แนวทาง ปฏิบัติการใช้งานไม้ซ้บเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค ตามกรอบประเด็นรูปแบบการใช้งานไม้ซ้บเคลื่อนเศรษฐกิจ ภูมิภาค พบว่า ถอดบทเรียนและสังเคราะห์เป็นแนวทางปฏิบัติการใช้งานไม้ซ้บเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคได้ดังนี้

ตารางที่ 4 แนวทางปฏิบัติการใช้งานไม้ซ้บเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค

ประเด็น	รายละเอียด
1. ประเมินศักยภาพไม้ซ้บ โคชีสเต็ม	การดำเนินการเพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนา และวิเคราะห์ศักยภาพ และความสามารถไม้ซ้บโคชีสเต็มรวมทั้งความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานใน พื้นที่เป้าหมาย ทั้งนี้ดำเนินการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ และ ข้อมูลจากการประเมินผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ดังนี้ (1.1) กำหนด ขอบเขตพื้นที่ที่ต้องการพัฒนา ในลักษณะการตีกรอบพื้นที่เป้าหมายที่ต้องการ ใช้งานไม้ซ้บเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ซึ่งต้องเป็นพื้นที่ที่เคยมีการจัดงานไม้ซ้บ และมีความซุกของงานไม้ซ้บในพื้นที่พอสมควร ทั้งนี้การกำหนดพื้นที่อาจ กำหนดเป็นกลุ่มจังหวัดที่มีทรัพยากรและทิศทางการพัฒนาเชื่อมโยง หนุน เสริมกันได้ (1.2) ประเมินศักยภาพของไม้ซ้บโคชีสเต็ม และความพร้อมของ โครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ เพื่อเป็นการยืนยันความเป็นไปได้ และขนาดในการ รองรับการจัดงานไม้ซ้บในแต่ละประเภททั้งการประชุมองค์กร การท่องเที่ยว เพื่อเป็นรางวัล การประชุมใหญ่ การแสดงสินค้าและนิทรรศการ ซึ่งศักยภาพ ควรแสดงให้เห็นทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (1.3) วิเคราะห์ขีด ความสามารถของไม้ซ้บโคชีสเต็ม และโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ โดยการ สะท้อนให้เห็นถึงจุดแข็ง และโอกาส จุดอ่อนและข้อจำกัด เพื่อแสดงให้เห็นถึง สถานภาพและตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ของไม้ซ้บโคชีสเต็ม และความพร้อม ของโครงสร้างพื้นฐาน

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
2. การค้นหาประเด็นเศรษฐกิจหลักของพื้นที่	การพิจารณาและตัดสินใจเลือกประเด็นเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ที่มีความโดดเด่นสามารถต่อยอดการพัฒนาได้ และประเมินศักยภาพห่วงโซ่มูลค่าของปัจจัยและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าและบริการตามประเด็นเศรษฐกิจหลัก เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงโอกาสและแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มประกอบด้วย ดังนี้ (2.1) ระบุประเด็นเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ และยืนยันศักยภาพ โดยการเลือกประเด็นเศรษฐกิจที่มีความโดดเด่น ซึ่งพิจารณาจากอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ ทรัพยากรที่เป็นฐานในการผลิตหรือบริการ อัตลักษณ์หรือลักษณะที่มีความเฉพาะตัว และจุดเน้นหรือทิศทางการพัฒนาของพื้นที่ ซึ่งการตัดสินใจเลือกประเด็นเศรษฐกิจหลักต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล และมีข้อมูลยืนยันถึงโอกาสในการขยายตัวหรือเติบโตได้ (2.2) วิเคราะห์ห่วงโซ่มูลค่าของประเด็นเศรษฐกิจหลัก เป็นการนำปัจจัยและประเด็นต่างๆ ในการผลิตสินค้าและบริการตามประเด็นเศรษฐกิจหลักที่เลือกไว้มารวมเชื่อมโยงให้เห็นถึงภาพรวม และการส่งผ่านมูลค่าตั้งแต่ต้นทางไปสู่ปลายทางของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในประเด็นหลักนั้น และ (2.3) ประเมินศักยภาพทั้งในเชิงอุปสงค์และอุปทาน เป็นการวิเคราะห์ให้เห็นถึงโอกาสและความเป็นไปได้ในการนำสินค้าและบริการในประเด็นเศรษฐกิจหลักไปขยายมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยการพิจารณาสินค้าและบริการที่จะใช้เป็นตัวนำในการพัฒนา ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
3. ออกแบบกลยุทธ์ขับเคลื่อน	การประมวลศักยภาพและขีดความสามารถของพื้นที่ เพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางในการใช้งานโมเดลขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ที่สร้างสรรค์งานโมเดลให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของพื้นที่ ประกอบด้วย ดังนี้ (3.1) วิเคราะห์ความต้องการและประเด็นตั้งต้นสำหรับกำหนดทิศทางการพัฒนา โดยรวบรวมความต้องการในการพัฒนาประเด็นเศรษฐกิจหลักโดยใช้งานโมเดลขับเคลื่อนจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ และนำมาวิเคราะห์เป็นประเด็นตั้งต้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาต่อไป (3.2) กำหนดแผนที่นำทางในการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคโดยใช้งานโมเดลเป็นกลไกในการขับเคลื่อน โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินศักยภาพและขีดความสามารถของโมเดลโอคิสเต็ม และ(3.3) ออกแบบงานโมเดลโดยอาศัยศักยภาพประเด็นเศรษฐกิจหลัก และจัดทำปฏิทินงานโมเดล เป็นการนำสินค้าและบริการที่มีความโดดเด่น น่าสนใจ และมีศักยภาพในการสร้างแรงดึงดูดมาขยายผลใช้เป็น

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
	เนื้อหาในการออกแบบงานไม้ โดยเน้นกิจกรรมไม้ที่มีความสามารถพร้อมในการจัดงาน ซึ่งควรเน้นกิจกรรมที่ทำให้เกิดการประสานธุรกิจต่อธุรกิจ กิจกรรมไม้ที่ออกแบบไว้ควรเชื่อมโยงร้อยเรียงจัดทำเป็นปฏิทินงานไม้ประจำปี หรือมีช่วงเวลาจัดงานที่สม่ำเสมอ และงานไม้ต้องมีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางที่ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของพื้นที่
4. ผลักดันสู่การปฏิบัติและติดตามผล	การขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนที่นำทาง เป็นการเชื่อมโยงและประสานแผนที่นำทางกับแผนพัฒนาอื่นๆ และส่งเสริมให้เกิดการผลักดัน และลงทุนในการจัดงานไม้ เพื่อมุ่งสู่ผลที่พึงปรารถนา คือ ธุรกิจไม้ได้รับการพัฒนา และยกระดับศักยภาพประเด็นเศรษฐกิจหลัก เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ จากการกระจายผลผลิตและการบริการโดยอาศัยงานไม้เป็นเครื่องมือ ซึ่งในการผลักดันการดำเนินงานต้องอยู่บนฐานของความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่มีความเข้าใจและเห็นถึงจุดหมายปลายทางในการพัฒนาร่วมกัน ดังนั้นการขับเคลื่อนการดำเนินงานจึงต้องมีการสื่อสาร และมีการติดตาม ประเมินผล เพื่อสะท้อนข้อมูลและนำไปสู่การปรับปรุงให้การพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ ประกอบด้วย (4.1) ดำเนินการพัฒนาตามแผนที่นำทาง ควรได้รับการสนับสนุนในเชิงนโยบายจากผู้มีอำนาจตัดสินใจในพื้นที่ จะช่วยทำให้เกิดแรงผลักดันเสริมการขับเคลื่อนการดำเนินการให้เกิดผลยิ่งขึ้น ซึ่งการนำแผนที่นำทางการใช้งานไม้เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปสู่การปฏิบัติ ต้องอาศัยการประสานแผนที่นำทางให้เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาอื่นๆ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ ซึ่งผลการดำเนินการตามแผนที่นำทางต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาธุรกิจไม้ให้เติบโตให้เข้มแข็ง และเสริมศักยภาพประเด็นเศรษฐกิจหลัก (4.2) ผลักดันการจัดงานไม้ตามทีออกแบบไว้ โดยงานไม้ที่มีความสำคัญ และแสดงถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่บรรจุไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนงานพัฒนาของพื้นที่ และ(4.3) ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนแผนที่นำทางและการใช้งานไม้ขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานในการปฏิบัติตามแผนที่นำทางการพัฒนา รวมทั้งผลการผลักดันการจัดงานไม้ตามทีออกแบบและกำหนดเป็นปฏิทิน แล้วนำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึงความก้าวหน้า ผลการดำเนินงาน และผลกระทบ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับมา

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	รายละเอียด
	ใช้บทวน และปรับปรุงแผนที่นำทาง และการจัดงานไม่ซ้ำเคลื่อนเศรษฐกิจให้สอดคล้องสถานการณ์ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบสำคัญที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การวิเคราะห์โมช็อโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จากข้อค้นพบ องค์ประกอบในส่วนของการธุรกิจหลัก ส่วนสนับสนุนธุรกิจ นิเวศของธุรกิจ และโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคในพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการสร้างโมช็อโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและกำหนดโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่จำเป็นต่อการรองรับโมช็อโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค พื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่างเพื่อเป็นการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันเศรษฐกิจภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของ (Moore, 1996; Peltoniemi, 2005; Kajorndecha, 2018) ที่ได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นโมช็อโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างและกำหนดโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่จำเป็นต่อการรองรับโมช็อโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) โดยมีองค์ประกอบของกลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนโมช็อโคซิสเต็ม ประกอบด้วย คือ 1) องค์กร 2) การกิจ 3) การพัฒนาบุคลากร 4) แผนงาน และ5) ททรัพยากรที่เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

นอกจากนี้ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความพร้อมจะเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการเข้าถึงการจัดงานและการตัดสินใจผู้ร่วมงาน ซึ่งหากพิจารณาในแต่ละพื้นที่จะพบว่ามีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Setthasathien (2017) ศึกษาเรื่อง ศักยภาพและความพร้อมของเมืองเชียงใหม่กับธุรกิจการจัดประชุมไมซ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมและสำรวจโครงสร้างพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า จังหวัดเชียงใหม่มีความพร้อมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับการจัดธุรกิจการประชุมไมซ์ทั้ง 8 ประเด็น ได้แก่ คุณภาพของสถานที่ในการจัดประชุมการเข้าถึงสถานที่จัดการประชุม โครงสร้างพื้นฐานการจัดการประชุม การสนับสนุนของรัฐ ศักยภาพและความพร้อมของจังหวัดเชียงใหม่ในการดำเนินธุรกิจ MICE ได้แก่ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และ Logistics ทรัพยากรระดับคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานให้แก่นักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว การสร้างกิจกรรมทางเลือกใหม่ๆ พร้อมกับการพัฒนาคุณภาพ บุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและเร่งการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนเพื่อเชื่อมโยงศูนย์ประชุม และแสดงสินค้า นานาชาติไปยังสถานที่ต่าง ๆ ทั่วจังหวัดเชียงใหม่

2. ประเด็นหลักทางเศรษฐกิจ (Core Content) ที่ใช้ไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง จากข้อค้นพบ ดังนี้ 2.1 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพ คือ ศักยภาพด้านการบริการส่งเสริมสุขภาพในแต่ละจังหวัดมีศักยภาพและความพร้อมในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของภูมิภาค ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสุขภาพและสุขภาพ สามารถใช้แทนกันได้ (Inter-changeably) ทำให้มีแนวคิดสุขภาพและสุขภาพ (Health and Wellness) เกิดขึ้น พบในการท่องเที่ยวได้แบ่งเป็นการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) ที่มุ่งรักษาทางการแพทย์ และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Wellness Tourism) ที่มุ่งเน้นการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ Smith and Puczek (2014) ที่ส่งผลกระทบเชิงบวกกับทิศทางและแนวโน้มของการดูแลสุขภาพของมนุษย์ในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญและตระหนักกับเรื่องการดูแลสุขภาพเป็นสำคัญอีกด้วยนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kantabutr & Chieranprasert (2019) ศึกษาความหมายและรูปแบบการให้บริการของ Wellness Tourism ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความหมายของ Wellness หมายถึง ภาวะความสมดุลทางกาย ใจ และจิตวิญญาณที่ก่อให้เกิดความสุข และได้ให้คำนิยามของ Wellness Tourism หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่เน้นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสมดุลของกาย ใจ และจิตวิญญาณ ซึ่งจะต้องมีการให้บริการทั้งในส่วนของการสถานที่ และในส่วนของการประกอบกิจกรรมสำหรับ Wellness Tourism ได้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กิจกรรมแบบ Active เป็นกิจกรรมที่ต้องทำด้วยตนเอง (2) กิจกรรมแบบ Semi-active เป็นกิจกรรมที่มีผู้ช่วยแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยตนเองและ (3) กิจกรรมแบบ Passive เป็นกิจกรรมที่มีผู้อื่นเป็นผู้ทำให้โดยผู้ประกอบการใน 3 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน มีศักยภาพในการให้บริการที่แตกต่างกันไปตาม จุดเด่นของแต่ละพื้นที่ และ 2.2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพประเด็นหลักทางเศรษฐกิจด้านนวัตกรรมอาหาร คือ ศักยภาพด้านนวัตกรรมอาหารสามารถยกระดับมาตรฐานในภาคเกษตร การผลิตสินค้า บริการ บนฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง ในแต่ละจังหวัดทั้งนี้เนื่องมาจากในแต่ละพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความโดดเด่นด้านการเกษตรเป็นฐานสำคัญที่มีส่วนสำคัญในการต่อยอดและพัฒนายกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อสร้างมูลค่าสูงในพื้นที่ได้จากข้อมูลลงซึ่งสำคัญกล่าวคือ ผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ภาคการเกษตรใน 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ปี 2555-2562 ที่ตรงกับข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติปี 2561 ดังนั้นการคัดเลือกประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจในพื้นที่หรือขีดความสามารถในการแข่งขันเชิงพื้นที่ ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสูงของพื้นที่ต่อไปซึ่งสอดคล้องกับ Creative Economy Promotion Agency (n.d.) เกี่ยวกับ Future Food Trend 2021 ซึ่งได้มีการกล่าวถึงนวัตกรรมในอุตสาหกรรมอาหารที่น่าสนใจไว้ทั้งหมด 9 เทรนด์ ดังนี้ 1) Immunity Boosting กินเพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน 2) Personalized Nutrition โภชนาการเฉพาะบุคคล ออกแบบโภชนาการให้เหมาะสมกับร่างกายแบบเฉพาะบุคคล 3) Well-mental Eating กินเพื่อสุขภาพจิตใจ 4) Gastronomy Tourism หรือ Food Tourism ท่องเที่ยวสายกิน อาหารถือเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญในการออกท่องเที่ยว 5) Elderly Food อาหารการกินของวัยเก๋า 6) Shared Kitchen คริวที่แชร์กันมากขึ้น 7) Biodiverse Dining กินเพื่อความหลากหลายทางชีวภาพ 8) Food Waste Rescue แก้ปัญหาขยะอาหาร และ 9) Newtrition โภชนาการรูปแบบใหม่

3. จัดทำยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง คือ ยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่อง พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง กำหนดเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจด้วยธุรกิจไมซ์ โดยภาคเหนือตอนล่างเป็นฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงด้านนวัตกรรมอาหาร และการดูแลสุขภาพ โดยอาศัยงานไมซ์เป็นกลไกเชื่อมโยงและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kamphaengseri, Wongmonta & Techakana (2020) ศึกษาเรื่อง แนวทางยุทธศาสตร์งานแสดงสินค้าของกรุงเทพมหานครเพื่อส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพ ธุรกิจอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมธุรกิจงานแสดงสินค้าในกรุงเทพมหานครและเพิ่มศักยภาพธุรกิจ การจัดประชุมและนิทรรศการให้กับประเทศไทย และสร้างยุทธศาสตร์งานแสดงสินค้าให้กรุงเทพมหานคร เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการและผู้สนับสนุนงานแสดงสินค้า จำนวน 11 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) กรุงเทพมหานครมีศักยภาพในการจัดงานแสดงสินค้าต่ออุตสาหกรรมไมซ์เนื่องจากเป็นศูนย์กลาง และเมืองหลวงของประเทศไทย 2) มีความเป็นไปได้ในยุทธศาสตร์งานแสดงสินค้าเพื่อยกระดับอุตสาหกรรมไมซ์ในประเทศไทย ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 ยุทธศาสตร์หลัก คือ 2.1) ส่งเสริมให้กรุงเทพมหานครเป็นจุดหมายปลายทาง หลักสำหรับการจัดงานแสดงสินค้าให้เป็น 1 ใน 3 ของอาเซียน 2.2) สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันงาน แสดงสินค้าของกรุงเทพมหานคร 2.3) การพัฒนาการตลาดงานแสดงสินค้าในกรุงเทพมหานคร และ 2.4) การสร้างความยั่งยืนในงานแสดงสินค้าของกรุงเทพมหานคร เป็นผลทำให้งานแสดงสินค้าใน กรุงเทพมหานครเกิดประสิทธิภาพและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติต่อไป

4. จัดทำรูปแบบและแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง คือ รูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค และแนวทางปฏิบัติการใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคในพื้นที่ให้เห็นเป็นรูปธรรมและสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำรูปแบบและแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้กำหนดกรอบทิศทาง เป้าหมาย วิธีการของรูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค: กรณีนำร่องพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคเพื่อถอดบทเรียนและจัดทำรูปแบบการใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคขั้นที่หนึ่ง ทบทวนกระบวนการ และผลที่ได้จากการวิจัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เพื่อระบุมุมมองจากบทเรียนที่จะได้ (เราทำสิ่งเหล่านี้โดยคาดหวังอะไร) และกำหนดกรอบประเด็นของบทเรียนที่ต้องการตามความคาดหวัง (เราควรทำอะไรบ้างจึงจะบรรลุสิ่งที่คาดหวัง) ขั้นที่สอง ตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการตามกรอบประเด็นของแต่ละบทเรียนที่กำหนดไว้ เพื่อวิเคราะห์เหตุผลในการปฏิบัติ (ทำไมจึงต้องทำ) วิธีการที่พึงปฏิบัติ (มีวิธีทำอย่างไร) ผลที่ต้องการได้จากการปฏิบัติ (ทำแล้วควรได้ผลอย่างไร) ขั้นที่สาม วิเคราะห์ปัจจัยเพื่อความสำเร็จหรือเทคนิคเพื่อความสำเร็จ (มีเคล็ดลับอย่างไรจึงจะสำเร็จ) รวมทั้งข้อควรระวังในการปฏิบัติ (ควรหลีกเลี่ยงหรือระวังอะไร) ตามแต่ละประเด็นบทเรียนขั้นที่สี่ นำผลการวิเคราะห์ถอดบทเรียน

ดังกล่าวมาเชื่อมโยงเป็นร่างรูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kantabutr & Cherianprasert (2019) ศึกษาความหมายและรูปแบบการให้บริการของ Wellness Tourism ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความหมายของ Wellness หมายถึง ภาวะความสมดุลทางกาย ใจ และจิตวิญญาณที่ก่อให้เกิดความสุข และได้ให้คำนิยามของ Wellness Tourism ว่าหมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่เน้นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสมดุลของกาย ใจ และจิตวิญญาณ ซึ่งจะต้องมีการให้บริการทั้งในส่วนของสถานที่ และในส่วนองประเภทของกิจกรรมสำหรับ Wellness Tourism ได้แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (1) กิจกรรมแบบ Active เป็นกิจกรรมที่ต้องทำด้วยตัวเอง (2) กิจกรรมแบบ Semi-active เป็นกิจกรรมที่มีผู้ช่วยแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำเนินการต่อไปได้ด้วยตัวเองและ (3) กิจกรรมแบบ Passive เป็นกิจกรรมที่มีผู้อื่นเป็นผู้ทำให้ โดยผู้ประกอบการใน 3 จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน มีศักยภาพในการให้บริการที่แตกต่างกันไปตาม จุดเด่นของแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้ประโยชน์

1. ควรส่งเสริมไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) โดยเฉพาะธุรกิจหลัก (Core Business) ประกอบด้วย 1) ผู้ให้บริการที่พัก (Accommodation) 2) ผู้ให้บริการอำนวยความสะดวกในกิจกรรม MICE (Event Supply) 3) ผู้ให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage) 4) ผู้ให้บริการเป็นตัวกลางวางแผนสำหรับกิจกรรม MICE (Planner Company) 5) ผู้ให้บริการการท่องเที่ยว (Excursion) 6) ผู้ให้บริการสถานที่สำหรับจัดกิจกรรม MICE (Venue) 7) วิทยากรและผู้บรรยายในกิจกรรม MICE (Speaker) และ 8) ผู้ให้บริการจัดหานักแสดง กิจกรรมการแสดง (Show/Performance) ให้มีความพร้อมและมีศักยภาพมากยิ่งขึ้นในการจัดงานไมซ์ในการรองรับในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และการผลักดันความพร้อมในการรองรับโครงสร้างพื้นฐานเพื่อก่อให้เกิดขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจโดยใช้ศักยภาพที่มีอยู่เป็นต้นทุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคต่อไป
2. ควรสนับสนุนการสร้างกลไกไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) ที่นำไปสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคให้เกิดความเข้มแข็งผ่านสมาคมเครือข่ายไมซ์ ภาคเหนือตอนล่างที่จัดตั้งขึ้นเพื่อขับเคลื่อนงานไมซ์หรือกิจกรรมไมซ์ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย คือ 1) องค์กร 2) การกิจ 3) การพัฒนาบุคลากร 4) แผนงาน และ 5) ทรัพยากร เกิดความร่วมมือและการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยใช้ประเด็นหลัก (Core Content) ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างกล่าวคือการบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) และนวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) ในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยมีธุรกิจไมซ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ต่อไป
3. ควรจะสนับสนุนและผลักดันการใช้ศักยภาพความสามารถและความพร้อมของห่วงโซ่ไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคในพื้นที่ 9 จังหวัด ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีศักยภาพความสามารถและความพร้อมของห่วงโซ่ไมซ์อีโคซิสเต็ม (MICE Ecosystem) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) แตกต่างกัน ในการจัดงานไมซ์ ดังนั้น การเลือกจัด

งานไมซ์จึงต้องเลือกประเภทงานให้เหมาะสมกับความสามารถในการรองรับการจัดงาน เช่น จังหวัดพิษณุโลก สามารถจัดงานไมซ์ ทั้ง 4 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) ประชุมวิชาชีพ (Conferences: C) และการจัดนิทรรศการและแสดงสินค้า (Exhibitions: E) จังหวัดสุโขทัย 2 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) จังหวัดตาก ทั้ง 4 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) ประชุมวิชาชีพ (Conferences: C) และการจัดนิทรรศการและแสดงสินค้า (Exhibitions: E) จังหวัดอุดรธานี 2 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ประชุมวิชาชีพ (Conferences: C) จังหวัดเพชรบูรณ์ 3 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) ประชุมวิชาชีพ (Conferences: C) จังหวัดพิจิตร 2 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) จังหวัดกำแพงเพชร 2 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) จังหวัดนครสวรรค์ 3 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) ประชุมวิชาชีพ (Conferences: C) และจังหวัดอุทัยธานี 2 ประเภท คือ ประชุมองค์กร (Meetings: M) ท่องเที่ยวเพื่อการจูงใจ (Incentives: I) เป็นต้น

4. ควรมีการใช้ศักยภาพและผลักดันประเด็นหลักทางเศรษฐกิจในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง คือ นวัตกรรมอาหาร (Food Innovation) และการบริการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness) ซึ่งในแต่ละพื้นที่ 9 จังหวัด เช่น จังหวัดกำแพงเพชร มีพืชเศรษฐกิจสำคัญ คือ มันสำปะหลัง อ้อย กล้วยไข่ที่นำมาต่อยอดได้ จังหวัดตาก มีพืชผลพื้นที่สูงที่มีมูลค่าสูง และการสร้างมูลค่าจากการบริการสุขภาพ จังหวัดนครสวรรค์ มีพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ประมงและโปรตีนจากแมลง ตลอดจนมี ศักยภาพการบริการสุขภาพอีกด้วย จังหวัดพิจิตร มีพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น ข้าวและไม้ผลสำคัญ และมีความ พร้อมด้านการส่งเสริมสุขภาพอีกด้วย จังหวัดพิษณุโลก มีความโดดเด่นด้านการส่งเสริมสุขภาพ ศูนย์กลาง การแพทย์และสมุนไพร ส่วนพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น มะม่วงน้ำดอกไม้ สำปะรด และกระเจียบ เป็นต้น จังหวัด เพชรบูรณ์ มีพืชเศรษฐกิจสำคัญ เช่น มะขาม สตอเบอร์รี่ โอ๊วคาโด กาแฟ และมีศักยภาพการบริการสุขภาพอีก ด้วย จังหวัดสุโขทัย มีอาหารที่เชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ที่สามารถสร้างมูลค่าสูงได้ จังหวัดอุดรธานีมีพืช เศรษฐกิจสำคัญ เช่น ทุเรียน ลองกอง กล้วย เป็นต้น และจังหวัดอุทัยธานี เป็นการสร้างมูลค่าจากสมุนไพร เกษตรและอาหารปลอดภัย เป็นต้น ที่จะนำไปสู่การใช้งานไมซ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างมูลค่าทาง เศรษฐกิจต่อไป

5. ควรมีการผลักดันและบรรจุแผนยุทธศาสตร์การใช้งานไมซ์ (MICE) ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ภูมิภาคในแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาค และแผนพัฒนาภาคเพื่อใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อน เศรษฐกิจในเชิงพื้นที่นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่เห็นผลเป็นรูปธรรม ทั้งนี้แผนยุทธศาสตร์ กำหนดทิศทางการพัฒนา เป้าหมายของแผน มาตรการ แนวทางและกิจกรรม/โครงการสำคัญในแต่ละพื้นที่ อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งกิจกรรมต้นแบบงานไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง

9 จังหวัด อีกด้วย นอกจากนี้ในแผนยุทธศาสตร์ยังเสนอมาตรการการบริหารความเสี่ยงเพื่อเป็นการวางแผนในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคต่อไป

6. ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมการนำรูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคตามผลที่ได้จากการถอดบทเรียนไปประยุกต์ใช้ในแต่ละพื้นที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพความพร้อมในพื้นที่ ด้วยวิธีการดังนี้เพื่อให้การนำรูปแบบแนวทางการใช้งานไมซ์ (MICE) เกิดประโยชน์สูงสุด กล่าวคือ 1)การประเมินศักยภาพไมซ์โอโคซิสเต็ม เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของไมซ์โอโคซิสเต็ม และความพร้อมของปัจจัยสนับสนุน ซึ่งบ่งชี้ความเป็นไปได้ในการใช้ไมซ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของพื้นที่ 2)ค้นหาประเด็นเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ เลือกประเด็นเศรษฐกิจหลักของพื้นที่ที่มีความโดดเด่นน่าสนใจ เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพสินค้าและบริการที่สามารถนำไปพัฒนา ต่อยอดโดยใช้งานไมซ์เป็นเครื่องมือผลักดัน 3)ออกแบบกลยุทธ์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา เป็นการรวบรวมความต้องการพัฒนาของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การสังเคราะห์แผนที่นำทางในการใช้งานไมซ์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาค และออกแบบรูปแบบงานไมซ์ที่สำคัญของพื้นที่ และ 4) ผลักดันสู่การปฏิบัติและติดตามผล เป็นการนำแผนงาน โครงการที่กำหนดขึ้นตามแผนที่นำทางไปขับเคลื่อนดำเนินการ โดยเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาของภาครัฐในระดับต่างๆ ต่อไป

7. ควรมีการประยุกต์ใช้งานไมซ์ (MICE) จากการออกแบบงาน และการนำปฏิทินงานในแต่ละจังหวัด โดยพิจารณาและคำนึงแนวคิดหลักหรือประเด็นสำคัญที่มีความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่ในการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในพื้นที่เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภูมิภาคในแต่ละจังหวัดที่สอดคล้องกับประเด็นกรอบทิศทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพเชิงพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษารูปแบบแนวทางการผลักดันจังหวัดที่มีศักยภาพเฉพาะงานไมซ์ (MICE) ในการแข่งขันสู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจสร้างสรรค์

2. การศึกษาลักษณะงานไมซ์ (MICE) ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ระหว่างช่วง Covid-19 และหลัง Covid-19 กับการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมงาน

References

- Cameron, J. (2009). **A Collective Case Study: How Regular Teachers Provides Inclusive Education for Severely and Profoundly Deaf Students in Regular Schools in Rural New South Wales**. A thesis for the Degree of Doctor of Philosophy in Education, University of Newcastle.
- Creative Economy Promotion Agency. (n.d.). **Food innovation trends 2021 Consumer dynamics That manufacturers must keep an eye on**. [Online]. Available: <https://www.cea.or.th/th/single-statistic/future-food-trend-2021>. [2021, June 20]. [In Thai]

- Kajorndech, P. (2018, January). Future Skills: Future skills necessary for printing and packaging personnel. **Thai printing journal**, 17(118), 22-27. [In Thai]
- Kamphaengseri, A., Wongmonta, S., & Techakana, J. (2020, May-August). A Strategic Approach of Exhibition in Bangkok to Promote and Generate the Potential of MICE Industry in Thailand. **Dusit Thani College Journal**, 14(2),103-120. [In Thai]
- Kantabutr, Y., & Cherianprasert, N. (2019, July-December). Meaning and service format of Wellness Tourism in the upper northern region of Thailand. **Journal of Thai Hospitality and Tourism**, 14(2), 25-43. [In Thai]
- Moore, J. F. (1996). **The death of competition: leaderships & strategy in the era of ecosystems**. New York: NY-Harper Collins.
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2020). **Development plan for provinces and groups of provinces 2017-2022 (review edition)**. Bangkok: Office of the National Economic and Social Development Council. [In Thai]
- Peltoniemi, M. (2005). **Business Ecosystem: A conceptual model of an organization population from the perspectives of complexity and evolution e-Business Research Center Research Reports 18**, Tampere: Tampere University of Technology (TUT) and University of Tampere (UTA). [Online]. Available: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/summary?doi=10.1.1.96.3377>. [2021, June 20].
- Ngammak, P. (2020, January-June). Guidelines for personnel development in the MICE industry. **Journal of Humanities and Social Sciences Ubon Ratchathani Rajabhat University**, 11(1), 165-177. [In Thai]
- Rogers, E. M. (2003). **Diffusion of innovations**. (5 th ed.). New York: Free Press.
- Setthasathien, W. (2017, January-June). Potential and readiness of Chiang Mai city for the MICE conference business. **Graduate Research Journal**, 8(1), 199-214. [In Thai]
- Smith, M., & Puczko, L. (2014). **Health, Tourism and Hospitality: Spas, Wellness and Medical Travel**. (2 nd ed.). London: Routledge.
- Tharn, S., & Phakdeewut, J. (2018, July). MICE industry potential in Roi Et Province. **Roi Et Rajabhat University Journal**, 12(special edition), 26-33. [In Thai]